

СТАНОВИЩЕ

Във връзка с дисертационен труд за присъждане на **образователната и научна степен „ДОКТОР“** на тема: „ ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ПАЦИЕНТИ С ХЪРКАНЕ И ОБСТРУКТИВНА СЪННА АПНЕЯ ЧРЕЗ ИНТРАОРАЛНИ АПАРАТИ“

Автор на дисертацията:

Людмил Христов Матев, докторант в самостоятелна форма на обучение в докторантска програма „Стоматология“ , Катедра “Дентално материалознание и протетика на протетичната дентална медицина“, Факултет „Дентална медицина“ , МУ„Проф. д-р Параскев Стоянов“ Варна

Научен ръководител:

Доц. д-р Христина Арнаутска, д.м. , Доц. д-р Марио Милков, д.м.

Член на Научното жури, изготвил рецензията

– доц. д-р Александър Вълков Вълков д.м., Катедра “Очни болести, УНГ болести и Лицево-челюстна хирургия с хирургична стоматология” Сектор „Ушно-носно-гърлени болести“ , Медицински Университет -Плевен-гр Плевен.

Рецензията е изготвена според Закона за развитие на академичния състав (ЗРАС), Правилника за приложение на ЗРАС (ПРЗРАС) и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗАД) в МУ-Варна. Научното жури за публичната защита на дисертационния труд е определено със заповед на Ректора на Медицински Университет – Варна № Р-109-560/30.11.2021 г. Представеният комплект материали на хартиен /електронен носител е в съответствие с процедура за придобиване на ОНС „доктор“ и правилника на МУ – Варна.

Д-р Людмил Христов Матев е роден на 15.09.1976г . През 2003г. се дипломира като магистър по дентална медицина към Медицински университет София и започва своята професионална кариера като стоматолог веднага след завършване на висшето си образование. От 2008 е асистент към Факултет „Дентална медицина“ към Медицински университет „Проф д-р Параскев Стоянов“ Варна. През 2013 г успешно полага изпит за придобиване на специалност „Протетична дентална медицина“.През август 2018г. е зачислена за докторант на самостоятелна форма на обучение по докторска програма „Ортопедична стоматология“ към Медицински Университет Варна. Д-р Матев е изпълнил в срок всички заложи в индивидуалния учебен план задачи и дейности. Успешно е положила изпит за докторантски минимум.

Структура на дисертационния труд:

Дисертацията на д-р Людмил Матев е написана на 165 стандартни страници, от които:

1. Заглавна страница – 1
2. Съдържание – 1
3. Използвани съкращения на български –1
4. Използвани съкращения на латиница -1
5. Въведение - 2
6. Литературен обзор - 56
7. Цел и задачи - 1
8. Материали и методи – 15
9. Резултати и дискусия - 45

10. Изводи – 1
11. Заключение – 1
12. Приноси на дисертациония труд – 1
13. Библиография -31
14. Приложения - 10

Съотношението обзорна: методична: резултатно-разборна част е оптимално, съответно 30:10:60%. Дисертацията съдържа общо 81 фигури, 6 таблици. В библиографията са включени 332 източника, от които 7 на кирилица и 325 на латиница. Всички цитирани заглавия имат непосредствено отношение към проучвания проблем.

По темата на дисертацията кандидата е публикувал три работи, приети и отпечатани в списания „Варненски медицински форум“ и „International Bulletin of Otorhinolaryngology“. Въз основа на това научната активност в периода на изготвяне на труда се оценява като задоволителна.

Характерни особености на труда:

Темата на дисертацията „ **ПОДОБРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ НА ПАЦИЕНТИ С ХЪРКАНЕ И ОБСТРУКТИВНА СЪННА АПНЕЯ ЧРЕЗ ИНТРАОРАЛНИ АПАРАТИ**“ е удачно подбрана по отношение на значимост на проблема, актуалност в настоящия момент и проекция в бъдещето. У нас почти липсват публикации свързани с методите на изследване и тенденциите в хирургичното лечение и приложение на интраорални апарати при обструктивната сънна апнея.

Литературният обзор е оформен на 56 страници и представя автора като експерт по въпроса. Последователно са обхванати – епидемиологията и рисковите фактори свързани обструктивната, диагностиката, и видовете лечение при обструктивната сънна апнея. От обзора под формата на заключение са изведени фактически предпоставките за проучването.

Целта на проучването е формулирана точно и ясно а именно - да се проучи ефективността на диагностичните и терапевтични подходи за подобряване качеството на живот при пациентите с хъркане и ОСА и патологичен дентален статус. За постигането ѝ дисертантката е определила 5 основни **задачи** в дисертационния си труд:

1. Да идентифицираме болни със симптоматика на хъркане и ОСА, подходящи за стоматологично лечение.
2. Да диагностицираме със съвременни методи основните клинични характеристики на тези болни (орален статус и полисомнографско изследване).
3. Да анализираме динамиката на функционалните показатели на дишането на болните с хъркане и ОСА преди и след проведено лечение с шини и СРАР.
4. Да изследваме индивидуалното качество на живот на болните с нарушения на дишането по време на сън преди и след проведеното лечение с интраорални апарати и СРАР.
5. Да разработим диагностично-терапевтичен алгоритъм при възрастните болни с хъркане и ОСА и патологичен дентален статус.

Самото оформяне на последователността на поставените задачи е пример за структуриране на научно изследване – от активно търсене на пациенти със обструктивна сънна апнея, през анализиране на патологията и терапевтичните опции, изграждане и въвеждане на практически подход за диагностицирането на възрастни болни с ОСА и патологичен дентален статус, последващото лечение и ефектите от него.

Впечатление прави методиката на проучването, което включва 120 пациенти със лека до

средна обструктивна сънна апнея, от които на 30 са поставени интраорални апарати на 71 СРАР и на 19 без лечение, като е проследено тяхното състояние преди и след лечение и качеството им на живот.

Получените **резултати** са убедителни. Представени са ясно, точно - общо за изследвания контингент, както и по подгрупи, като дават възможност за проследяване и сравнение на данните. За получаването им са използвани напълно подходящи статистически методи. Всяка глава завършва с обобщение на получените данни като докторантът прави успешен опит за тяхното интегриране в насока изграждане на оптимизиран системен подход.

Залючението отговаря на получените резултати, същото се отнася и за направените **изводи**.

Приносите на дисертацията са с подчертан научно-приложен характер, добре формулирани и са резултат от проучването. За първи път в България е направен критичен анализ на приложението на интраорални апарати при лечението на ОСА и потвърждават тяхната значимост при пациенти с лека и средна ОСА. Също се набляга на денталния статус на пациента, което е свързано със специалността на д-р Людмил Матев.

Оценявам високо разработката на д-р Матев. в няколко направления

1. Показана е значимостта на интраоралните апарати при лечението на ОСА.

2. Набляга се на мултидисциплинарния подход при диагностиката и лечението на ОСА

3. Предложеният системен подход при възрастни с ОСА на базата съвременни диагностични и терапевтични методи

5. Бих препоръчал продължаване на работата на д-р Матев в направление увеличаване на експерименталната кохорта, оценяване на приложението на интраорални апарати при пациенти със средно-тежка ОСА.

Резултатите от дисертацията потвърждават, доуточняват, допълват и обогатяват познанията относно възрастни с ОСА, тяхното диагностициране и лечение, като проучването е с голяма практическа стойност за нашата страна.

Заключение: В заключение представената дисертация от д-р Людмил Христов Матев съдържа научни, научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката и покриват изискванията за присъждане на образователна и научна степен "ДОКТОР". Дисертационният труд показва, че докторантът притежава задълбочени теоретични знания и професионални умения по научната специалност, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане и обсъждане на научно изследване. На тези основания предлагам на уважаемите членове на Научното жури да гласуват положително и предложат на Ректора на МУ - Варна **да присъди научната и образователна степен „доктор“** по научната специалност „Ортопедична стоматология“, на Д-р Людмил Христов Матев, Катедра "Дентално материалознание и протетика на протетичната дентална медицина", Факултет "Дентална медицина", МУ, Проф. д-р Параскев Стоянов" Варна.

31.01.2022

доц д-р Александър Вълков Вълков д.м.
Ръководител Сектор „Ушно-носно-гърлени болести“
Медицински Университет - Плевен